

PERSBERICHT

juli 2016

Verslag aan het Vlaams Parlement

Rekenhof publiceert rapport over de Vlaamse overheidsrekeningen 2015

Het Rekenhof heeft op 30 juni 2016 in een rekeningenrapport zijn opmerkingen aan het Vlaams Parlement medegedeeld over de algemene rekeningen waarmee de Vlaamse overheid rekenschap heeft afgelegd over haar algemene boekhouding en begrotingsboekhouding in 2015. Het heeft tevens de ESR-consolidatie onderzocht die de Vlaamse overheid in de bredere Europese context heeft opgemaakt. Behalve verkeerde aanrekeningen van uitgaven op de begroting, heeft het Rekenhof vastgesteld dat het vooral ontbreekt aan toelichtingen over de verstrekte cijfergegevens en over de aanwending van de begrotingskredieten en het daarmee uitgevoerde beleid.

Algemene rekeningen

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting heeft de algemene rekeningen 2015 tijdig aan het Rekenhof voorgelegd. Daarin meldde hij voor 2015 een positief begrotingsresultaat van 3,8 miljard euro. Dit positieve resultaat is echter vooral te danken aan de vervroegde terugbetaling door KBC van de resterende 3 miljard euro overheidssteun die de bank van de Vlaamse overheid kreeg tijdens de bankencrisis. De aangepaste begroting 2015 voorzag niet in een volledige terugbetaling.

Pijnpunten bij de uitvoeringsrekening

Zoals in voorgaande jaren, bleef ook in 2015 de jaarafgrenzing, dat wil zeggen de toerekening van ontvangsten en uitgaven aan het juiste begrotingsjaar, een pijnpunt in de Vlaamse begrotingsboekhouding. Deze systematische verschuiving van uitgaven naar het volgende boekjaar leidt tot een onderschatting van de openstaande schuldverplichtingen. Het Rekenhof kon de totale impact daarvan op het jaarresultaat niet kwantificeren, maar toonde met tal van voorbeelden uit diverse beleidsdomeinen aan dat de totale impact belangrijk was. Een specifiek probleem daarbij vormt het uitblijven van duidelijke richtlijnen over de aanrekening van subsidies.

Een tweede pijnpunt is volgens het Rekenhof het gebrek aan voldoende toelichting in de algemene rekeningen en het jaarverslag van de Vlaamse Regering bij de cijfergegevens over de uitvoering van de begrotingsprogramma's en -artikelen. De Vlaamse Regering lichtte de mate van kredietaanwending niet toe en verstrekte geen commentaar over het behalen van haar begrotingsdoelstellingen. Het Rekenhof concludeert dan ook dat de verantwoording tegenover het Vlaams Parlement over de aanwending van de begrotingskredieten en het beleid dat de Vlaamse Regering daarmee heeft uitgevoerd, nog altijd voor verbetering vatbaar is.

Vlaamse balans en resultatenrekeningen

De bedrijfseconomische rekeningen 2015, bestaande uit de balans en de resultatenrekeningen, gaven niet voor alle rubrieken een voldoende genuanceerd beeld van de werkelijke financiële toestand en de verrichtingen. Ook hierbij onderkent het Rekenhof een aantal problemen. Zo beschikt Vlaanderen nog altijd niet over een inventaris van alle activa van het vermogen. Een ander probleem vormt het gebrek aan afschrijvingen en

buitengebruikstellingen. Het gevolg is onder meer een significante overwaardering van de materiële vaste activa. Ook de waardering van de participaties van de Vlaamse overheid, laat te wensen over. Zij stoelt vaak nog op de historische aanschafwaarde, terwijl de intrinsieke waarde inmiddels vaak al is gestegen of gedaald. Andere problemen vormen, onder meer, een soms trage inning van openstaande vorderingen of uitblijvende afboekingen van dubieuze vorderingen, het parkeren van interne schulden of verrichtingen voor orde op een tussenrekening, en het aanhoudend laattijdig betalen met verwijlrenten tot gevolg, vooral bij het ministerie Mobiliteit en Openbare Werken, en dat ondanks de initiatieven inzake de elektronische facturatie.

Rekeningen van de Vlaamse rechtspersonen

Behalve de algemene rekeningen met de resultaten van de ministeries, controleert het Rekenhof ook de rekeningen van Vlaamse rechtspersonen, dat zijn de instellingen met rechtspersoonlijkheid die zelfstandig bepaalde overheidstaken uitvoeren, zoals De Lijn, de VRT, de VDAB, Kind en Gezin, enz. Voor die controles werkt het Rekenhof waar mogelijk samen met de bedrijfsrevisoren. Bij deze controles op de belangrijkste rechtspersonen stelde het Rekenhof ook hier problemen vast met de jaarafgrenzing en de uniforme toepassing van aanrekeningsregels. Enkele rechtspersonen hebben niet alle schuldverplichtingen correct aangerekend of voldoende toelichtingen verstrekt over de gegevens in hun jaarrekeningen.

Vlaamse ESR-geconsolideerde rekening en Vlaams vorderingensaldo

De ESR-geconsolideerde rekening 2015 rekt behalve het resultaat van de ministeries ook de resultaten van de rechtspersonen mee. Die rechtspersonen hadden samen een begrotingstekort van 410 miljoen euro. De ESR-geconsolideerde rekening 2015 toont uiteindelijk een tekort van 296 miljoen euro, terwijl een tekort van 548,5 miljoen euro was begroot. Tegenover het begrotingsresultaat van 3,8 miljard euro, heeft dit zogenaamde “*vorderingensaldo*” onder meer de terugbetaling door KBC (3 miljard euro) en de opnames en terugbetalingen van overheidsschulden (649,1 miljoen euro) uitgezuiverd en het resultaat van de rechtspersonen meegerekend, alsook het netto resultaat van de Vlaamse kredietverleningen en overheidsparticipaties (162 miljoen euro). Bovendien vonden tal van correcties plaats, onder meer op grond van het verstrengd Europees begrotingstoezicht (123,3 miljoen euro). Die correcties zijn niet altijd even transparant, maar hadden wel een belangrijke impact op het resultaat.

De ESR-geconsolideerde rekening werd afgesloten op 20 mei 2016. In vergelijking met 2014 is de begrotingsuitvoering 2015 sterk beïnvloed door de overgedragen bevoegdheden van de zesde staatshervorming. De ontvangsten en uitgaven stegen met ongeveer 10 miljard euro ten opzichte van 2014. De meeste van deze extra uitgaven werden nog uitgevoerd door federale operatoren, maar dienden te worden aangerekend op de begroting van de Vlaamse overheid. Doordat de informatiedoorstroming vanuit de federale operatoren vertraging opliep, vonden nog boekingen plaats na de berekening van het *vorderingensaldo*.

Ten opzichte van 2014 werd de consolidatiekring, dat is de kring van verzelfstandigde entiteiten die tot de overheid worden gerekend, uitgebreid met 22 entiteiten tot 129. Een aantal belangrijke entiteiten, zoals de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen, het Vlaams Woningfonds en de universiteiten en hogescholen behoren echter nog niet tot die kring. Hun saldi worden nog altijd meegeconsolideerd met een extracomptabele correctie.

Ten slotte merkt het Rekenhof op dat de rapportering over de geconsolideerde schuld een andere consolidatiekring hanteert dan de ESR-geconsolideerde rekening en dat de berekening van die schuld evenmin altijd duidelijk is en op de meest recente gegevens steunt. De geconsolideerde schuld bedroeg eind 2015 18,9 miljard euro.

Reactie van de minister

Op 23 juni 2016 heeft de Vlaamse minister van Financiën en Begroting bij een aantal van de opmerkingen van het Rekenhof verduidelijking verstrekt. Samen met het antwoord heeft de minister aangepaste algemene rekeningen 2015 aan het Rekenhof voorgelegd. Zij werden aangepast aan een aantal opmerkingen van het Rekenhof en aan de cijfers die op 30 maart 2016 van de federale operatoren werden ontvangen over de verrichtingen in het kader van de overgedragen bevoegdheden.

- Einde persbericht -

Bijkomende informatie

ESR

Het Europees stelsel van nationale en regionale rekeningen bevat de registratieregels die moeten worden toegepast om een onderling samenhangende, betrouwbare en vergelijkbare kwantitatieve beschrijving van de economieën van de lidstaten te verkrijgen. Het is bestemd voor de instellingen van de Europese Unie, voor de regeringen en voor de deelnemers aan het economisch en sociaal leven, die hun besluiten baseren op geharmoniseerde en betrouwbare statistieken. Het ESR is een belangrijk beleids- en beheersinstrument van en voor de Europese Unie.

Overgang van begrotingsresultaat naar vorderingensaldo

3.776,2 miljoen euro - Begrotingsresultaat 2015
min 409,8 miljoen euro - Begrotingsresultaat rechtspersonen Vlaamse overheid
min 3.000,0 miljoen euro - Terugbetaling door KBC
min 649,1 miljoen euro - Netto opnames en terugbetalingen overheidsschuld
min 52,0 miljoen euro - Correcties aanrekeningen gewestbelastingen, emissierechten e.a.
plus 161,8 miljoen euro - Netto impact kredietverleningen en participaties Vlaamse overheid
min 123,3 miljoen euro - Extracomptabele correcties verstrengd Europees begrotingstoezicht
is gelijk aan -296,3 miljoen euro - Vorderingensaldo 2015

Informatie voor de pers

Het Rekenhof controleert de openbare financiën van de federale Staat, de gemeenschappen, de gewesten en de provincies. Het draagt bij tot de verbetering van het overheidsbeheer door nuttige en betrouwbare informatie die voortvloeit uit een tegensprekelijk onderzoek, toe te zenden aan de parlementaire vergaderingen, aan de beheerders en aan de gecontroleerde diensten. Als collaterale instelling van het parlement werkt het Rekenhof onafhankelijk ten opzichte van de overheden die het controleert.

Het "Rekeningenrapport over 2015" is bezorgd aan het Vlaams Parlement. Het rapport en dit persbericht staan op de website van het Rekenhof (www.rekenhof.be).